זנות לא שביחא. פירוש זנות בעדים ובהתראה לא שכיח אבל לא בעי למימר דשוס זנות לא שכיח דהא כריש כתובות (דף כ.) תקנו שתהא כתובה משאת ביום הרביעי שאם היה לו טענת בתולים ישכים לבית דין דמייתין לאיקרובי דעתא [6] ומסתברא דטפי איכא למיחש לשמא תזנה מלשמא יזנה ועוד דהתם אע"ג דלא שכיח עשו תקנה ותשו אלא תאסר עליו עולמית ויתפסנה באיסור אבל הכא לא חשו לי' מחייבת מיתה ולא מיקטלה כיון דלא שכיח: **עד** שעת נתינה. פי' בקונטו' הלכך זמן כתיבת הגט לא מהני [8] דכי בעיא למיטרף בעיא לאתויי סהדי אימת מטא גיטא לידה אע"ג דבכל שטרות אין צריך להביא עדים אימת מטא השטר לידיה אפי' למאן [9] דלית ליה עדיו בחתומיו זכין לו הייטו משום דלדידיה אין כותבין שטר לזה אלא מ"מ מלוה עמו כר משטרי אקנייתא כדאמרי' בפ"ק דב"מ (דף יג.) הלכך כיון שהיה מלוה שם אמרי' שמיד מסר לו אבל גט אשה כותבין לשם אע"פ שאין אשתו עמו משום עיגונא כמו כל גיטין הבאין ממדינת הים אבל קשה לר"י מהא דאמר בסוף פ"ק דב"מ (דף יט.) מלא גט אשה בשוק בזמן שהבעל מולה יחזיר לאשה ופריך יחזור למה כתב ליתן בניסן ולא נתן עד תשרי ואזל חבן פירי מניסן עד תשרי ומפקא ליה לגיטא דכתב בניסן ואמאי למטרף לקוחות שלא כדין ומשני כי אתיא למטרף אמרי' לה אייתי דאייה אימת מטא גיטא לידך ואמאי קשה ליה טפי אההיא בריישא מבבל קשה לר"י מהא דאמר בסוף פ"ק דב"מ (דף יט.) מלא גט אשה בשוק בזמן שהבעל מולה יחזיר לאשה ופריך יחזור למה כתב ליתן בניסן ולא נתן עד תשרי ואזל חבן פירי מניסן עד תשרי ומפקא ליה לגיטא דכתב בניסן ואמאי למטרף לקוחות שלא כדין ומשני כי אתיא למטרף אמרי' לה אייתי דאייה אימת מטא גיטא לידך ואמאי קשה ליה טפי אההיא בריישא מבבל גט שנעולם אלא משמע דוקא בגט המגלא דאיתבע בנפילה הוא דאמר אייתי דאייה אימת מטא גיטא לידך אבל בכל גיטין אמרינן מקמתא ביום שנכתב ומתם נמכר ואומר ר"י דהכי פירושו עד שעת נתינה דכיון דיש לבעל פירות עד שעת נתינה לא הוצרכו לתקן זמן כגון משום פירות דבאין בו זמן נמי מביא גיטה לב"ד או לעדים ויכתבו לה שמאותו יום נתגרשה וא"ת ולר' יוחנן היאך כותבין גט לאע"פ שאין אשתו עמו ניסון שמא יכתוב בניסן ולא יתן עד תשרי כדפרי' בפ"ק דב"מ (דף יב:) גבי כותבין שטר לזה אע"פ שאין מלוה עמו וי"ל דגבי כותבין שטר לזה פריך משום דמאן דיזיף בנעבה יזיף ויש לחוש שאחר זמן ימסור לו בנעבה ויפכרו לקוחות שנמסר לו משעת כתיבה אבל גט צריך עדי מסירה ואפי' לר' מאיר [דאמר עדי חתימה כרתן] אומר ר"ת דבעינן עדי מסירה דאין דבר שבערוה פחות משנים וגם מפרפמין להוציא קול שהיא פנויה וידעו לקוחות שלא נתגרשה מיום הכתיבה ואמרו לה אייתי דאיה אימת מטא גיטא לידך ולא משום שמא יחפה דכיון שרואים זמן הכתיבה קודם המסירה קלא אית ליה כדאמר בסמוך אגיטין הבאין ממדינת הים וא"ת נכתב ביום ונחתם בלילה אמאי פסול הא אית ליה קלא וי"ל דלא שייך למימר קלא אית ליה אלא כשמגרש ע"י שליח אבל נכתב ביום ונחתם בלילה יש לחוש שימסור לה בעצמו בנעבה לחפות עליה ולהכי לא מצי לשנויי גבי כתיבה ואותביה בכיסתיה דקלא אית ליה כדמשני אגיטין הבאין ממדינת הים וא"ת ואמאי כותבין גט לאיש ליחוש שמא תזנה ויתן לה בנעבה כדי לחפות עליה וי"ל דמקמתא מיד אחר הכתיבה יתן לה דלא מקליב פורענותא לגבייה כדמשני בסמוך גבי כתיבה ואותביה בכיסתיה: **איפוך.** ריש לקיש אמר מבעת הכתיבה פירוש [7] משעת חתימה: **גזייה** [8] זומן ויהביה ניהלה **מאי** כו'. והא דאמר בפרק ד' אחין (יבמות לא:) גבי מפני מה לא מיקנו זמן בקידושין משום דהיכי נעביד ניתמיה גבי דידה מתקה ליה ופריך אי הכי גירושין נמי ניתמא הכי ומשני התם להכלה דידה קאמי לא כמו שפירש שם בקונטו' דאי מתקה ליה קטלינן לה דמוקמינן לה בחזקת אשת איש אע"ג דאי לא מיקון זמן מצי למפוי עלה דמספיקא לא קטלינן לה השתא דמיקון זמן אי מתקה ליה מוקמינן לה בחזקת אשת איש וקטלינן לה דהא הכא משמע דאי גזייה לזמן לא קטלינן לה דקאמר מה הועילו חכמים בתקנתם ודוחק לומר דלא פריך הכא אלא למאן דאמר משום פירי אלא אומר ר"י דהכי פירושו התם להכלה דידה קאמי הגט כא להכלה ולהעיד עליה שהיא מגורשת ולכך יראה לנתנה הזמן כי סבורה שיפסול בכך אבל האמת דאי מתקה ליה לא קטלינן לה הכא לחובה דידה קאמי כלומר הקידושין באין לחייבה ולהעיד שהיא מקודשת ומתקה ליה לזמן: **כתביה** ואגחיה בו'. הכא לא בעי לשנויי דאהכי לקמיה כדאמרינן לעיל דגבי כתב חדש שבת כיון דאהכי לקמיה לא חייש' לחפוי אמתיה. עי' ב"ב דף קמי ע"ב תוד"ה ונכנס אחריה וכו':

אמר כריש לקיש קסבר יש לבעל פירות עד שעת נתינה [5] **בשלמא לריש לקיש משום הכי קא מכשיר ר"ש אלא לרבי יוחנן מאי טעמא דר"ש דמכשיר אמר לך רבי יוחנן אליבא דר"ש לא קאמינא כי קאמינא אליבא דרבנן בשלמא לרבי יוחנן היינו דאיכא בין רבי שמעון לרבנן אלא לריש לקיש מאי איכא בין רבי שמעון לרבנן פירי דמשעת כתיבה ועד שעת חתימה איכא בינייהו והא איפכא שמעינן להו דאתמר מאימתי מוציאין לפירות רבי יוחנן אמר משעת כתיבה וריש לקיש אמר משעת נתינה איפוך אמר ליה אביי לרב יוסף** [6] **ג' גיטין פסולים ואם ניסת הולד כשר מה הועילו חכמים בתקנתן אהנו לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה דאי לא תימא הכי יומא גופיה מי ידעי' אי מצפרא אי מפניא אלא ליומא דקמיה וליומא דבתריה הכא נמי אהני לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה אמר ליה רבינא לרבא כתביה ואותביה**

לא שכיח. ולא חשו בה רבנן: **עד שעת נתינה.** הלכך זמן כתיבת גט לא מהני מידי דכי אתיא למיטרף בעיא לאתויי סהדי אימת מטא גיטא לידה: **משום הכי מכשר ר' שמעון.** בגט מוקדם כדאמר לקמן [8] קסבר ר' שמעון כיון שנתן עיניו לגרשה שוב אין לו פירות הלכך אם אתיא למיטרף לקוחות דפירות מיום כתיבה שפיר עבדא. וטעמא דרבנן לקמיה מפרש: **אלא לרבי יוחנן.** דאמר זמן משום בת אחותו איתקן: **מאי טעמא דרבי שמעון דמכשיר.** הא זמנין דזנאי בתותו [9] יום ועודנה אשת איש דכל זמן שלא נתתה לא ניתן לה וכשמעידין על זנותה מוציאה גיטה וכתוב בו [10] מאותו יום ואומרת גרושה הייתי: **אליבא דר' שמעון לא קאמינא.** דלר"ש ודאי זמן לאו משום בת אחותו איתקן אלא משום פירות: **אליבא דרבנן.** דמשום הכי פסלי רבנן דקא סברי זמן משום בת אחותו: **כשלמא לר' יוחנן.** דאמר לרבנן משום בת אחותו ולר' שמעון משום פירות: **היינו דאיכא בין רבי שמעון לרבנן.** טעמא דפלוגתייהו בהכי לרבנן פסול גט מוקדם משום בת אחותו ולר"ש כשר דקסבר זמן משום פירות איתקן והלכך גט מוקדם כשר דאי טרפא משעת כתיבה שפיר טרפא דהא נתן עיניו לגרשה: **מאי איכא.** במאי פליגי ואמאי פסלי רבנן הא שפיר טרפא דהא להכי איתקן זמן: **עד שעת חתימה.** דלרבנן לא בעיא למיטרף אלא מחתימה ואילך הלכך מוקדם פסול דכי מפקא ליה אתיא למיטרף מיום כתיבה דסברי כו ביום נחתם: **שמעינן לה.** לרבי יוחנן וריש לקיש: **ג' גיטין פסולין.** ואחד מהם יש עליו עדים ואין בו זמן ונתן לאם ניסת הולד כשר כיון דאי עבד שפיר דמי: **מה הועילו חכמים בתקנתם.** משום בת אחותו ומשום פירות: **אהנו לכתחילה לא מיבעי.** וכיון דהכי הוא אי בעי לכתוב גט בלא זמן לחפות על בת אחותו או למכור בפירות לא כתבו ליה סופרי הדיינים ולא חתמי עליה סהדי: **גזייה לזמן ויהביה ניהלה.** לאחר שכתב בו זמן מתנו כדי לחפות על בת אחותו או למכור בפירות ויהביה ניהלה ואמרי' דגט שאין בו זמן אם ניסת הולד כשר וכשמוליאתו הרי היא בחזקת מגורשת ולא מיקטלה מה הועילו חכמים בתקנתן: **לרמאי לא חיישינן.** לרמאות כזה שהוא מיכר ונגלה לא עבידי אינשי דעבדי ולא חשו רבנן להכי: **כתוב בו.** זמנו בשטרא פלונית של יוכל ולא כתב אחו שנה או כתב שנה ולא כתב חדש או כתב חדש ולא כתב שבת או כתב שבת ולא כתב יום מאי: **א"ל כשר.** לכתחילה: **מה הועילו חכמים בתקנתם.** הא לא ממנעי מלמכתביה הליה: **לשבוע דקמיה.** שאם זיגתה תיהרג: **ולשבוע דבתריה.** לפירות שאם ימכור בהם תוליא גיטה ותגנבם. ואי אפשר לפרש דלשבוע דקמיה אהני לפירות שלא תטרפם מלקוחות דבלאו זמן נמי לא טרפה דידה על התחתונה עד דמייתה ראיה דבתר גירושין זכין ולשבוע דבתרא לא מהני זנות דלא מיקטול דבלאו זמן נמי לא מיקטלה דספק נפשות להקל: ואותביה

לא שכיח [5] **ורבי יוחנן מאי טעמא לא אמר כריש לקיש קסבר יש לבעל פירות עד שעת נתינה** [6] **בשלמא לריש לקיש משום הכי קא מכשיר ר"ש אלא לרבי יוחנן מאי טעמא דר"ש דמכשיר אמר לך רבי יוחנן אליבא דר"ש לא קאמינא כי קאמינא אליבא דרבנן בשלמא לרבי יוחנן היינו דאיכא בין רבי שמעון לרבנן אלא לריש לקיש מאי איכא בין רבי שמעון לרבנן פירי דמשעת כתיבה ועד שעת חתימה איכא בינייהו והא איפכא שמעינן להו דאתמר מאימתי מוציאין לפירות רבי יוחנן אמר משעת כתיבה וריש לקיש אמר משעת נתינה איפוך אמר ליה אביי לרב יוסף** [6] **ג' גיטין פסולים ואם ניסת הולד כשר מה הועילו חכמים בתקנתן אהנו לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה דאי לא תימא הכי יומא גופיה מי ידעי' אי מצפרא אי מפניא אלא ליומא דקמיה וליומא דבתריה הכא נמי אהני לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה אמר ליה רבינא לרבא כתביה ואותביה**

עין משפט נר מצוה

כא א מיי' פ"ח מהלכות גירושין הלכה כו סמג עשין נ טיש"ע אה"ע סימן קכז סעיף ח:
כב ב מיי' שם הלכה כו סמג שם עוש"ע שם סעיף ח:
כג ג ד מיי' שם עוש"ע אה"ע שם סעיף ז:

תוספות רי"ד

חתימה: ר"ל מ"ש לא אמר כו' יוחנן אמר לך זנות לא שכיחא ור' יוחנן מ"ש לא אמר כו"ל קסבר ר' יוחנן יש לבעל פירות עד שעת (כתיבה) [נתינה] פי' והלכך זמן כתיבת הגט לא מהני דכי אתיא למיטרף לקוחות בעיא לאיתויי שהרי אימת מטא גיטה לידה. ור"ל סבר משעת חתימה אבדם דקסבר אע"פ שאיחר לתתו לה עדיו בחותמיו זכין לה בפירות כשנותן לה זכות למפרע משעת חתימה כדאמרינן בשטרי הלוואות ומקח ומכר שעדיו בחתומיו זכין לו הכי נמי אמרינן גבי גט אשה לגבי פירות והלכך הזמן מודיע ואם קדמה כתיבה לחתימה ה"ל מוקדם ופסול: והא איפכא שמעינן להו דאיתמר מאימתי מוציאין לפירות ר' יוחנן אמר משעת חתימה ור"ל אמר משעת נתינה: איפוך. ואימא ר' יוחנן אמר משעת נתינה וכו' וקי"ל ר"ל ור' יוחנן הלכה כר' יוחנן: א"ל אביי לרב יוסף ג' גיטין פסולין ואם נשאת הולד כשר מה הועילו חכמים בתקנתם אאנ דלכתחלה לא חנשא פי' אחד מהן יש עליו עדים ואין בו זמן וכיון שאם נשאת הולד כשר מה הועילה תקון חכמים שהתקינו משום בת אחותו או משום פירות ומהדר ליה אהני דלכתחילה לא חנשא וכיון שלכתחילה לא נשא בו לא תחמי סהדי ואין לחוש שמא יכתוב בכתב ידו בלא עדים ויקדים הזמן ויחפה עליה דהיכא דזיגתה וכא להוציא גט זה בכתב ידו לא משגחי' ביה דאמרי' לחפות עליה כתבו: גזייה לזמן דידה ויהביה ניהלה מאי א"ל לרמאי לא חיישינן פי' יכתוב בו זמן כדי שיחתמו בו עדים ואח"כ כדי לחפות עליה יחתכנו וכיון שאם נשאת הולד כשר א"כ גט כשר הוא ויחפה על בת אחותו: ואהדר לרמאי לא חיישינן מפני שהוא כבר ידוע וגיכר כי נחתך הזמן כדי לחפות עליה ויראה לרבים דלכתחילה עשה כדי לחפות עליה ואין אדם עושה עצמו רשע ולא חיישינן לחכי: כתיב בו שבוע שנה חדש שבת מאי א"ל כשר פי' כתוב בו שבוע פלונית של יובל ולא פירש באיזה שנה אי נמי בשנה פלונית של שבוע ולא פירש באיזה חדש אי נמי בחדש פלוני ולא פירש באיזה שבוע בחדש אי נמי בשבוע פלונית ולא פירש באיזה יום א"ל כשר דדוקא שאין בו זמן כלל תנן דספול אבל האי דאיכא זמן כל שהוא כשר ומה הועילו חכמים בתקנתם כיון שאינו מכוונים הימים ומהדר אהני לשבוע דלקמיה ולשבוע דבתריה דאי לא תימא הכי יומא גופיה מי ידעי' אי מפניא אי מצפרא אלא אהני ליומא דקמיה וליומא דבתריה הכי נמי אהני לשבוע דקמיה ולשבוע דבתריה פי' לשבוע דקמיה שאם זנתה תיהרג ולשבוע דבתריה לפירות שאם נמכרם תרצא

מסורת הש"ס

(ה) לקמן פו. וש"נ. (ו) דף יח.). (ז) פ"ת לילה. (ח) ד"ה קודם לאותה לילה. (ט) ז"ת מלגון הכוס'. (י) כמהכרס"ל יש כאן טעות שכתב דאיתא במקום דליתא.

גליון הש"ס

גמ' בשלמא לר"ל. כעין זה כ"מ ד' מז ע"ב וכהיפוך: תוס' ד"ה איפוך וכו' משעת חתימה. עיין בב"ב דף קמי ע"ב ותוס' שם ד"ה נמנם:

הגהות הב"ח

(א) תוס' ד"ה עד וכו' לא מהני מידי דכי:

הגהות מהר"ב רנשבורג

א) גמ' ור' יוחנן מ"ט לא אמר כריש לקיש קסבר יש לבעל פירות עד שעת נתינה. עי' ב"ב דף קמי ע"ב תוד"ה ונכנס אחריה וכו':

Torah-Box.com
diffusion du judaïsme aux francophones
Tél. FR : 01.80.91.62.91 - Tél. ISR : 077.466.03.32 - contact@torah-box.com